

Steg för steg-guide för skolor

– börja arbeta systematiskt med LHU

Grundläggande förutsättningar

- Utvecklingsprocessen är svar på ett upplevt behov på skolan.
- Det finns stöd och intresse för LHU hos skolledning och internt på skolan.
- Det finns möjlighet att avsätta viss tjänstetid hos en eller helst flera personer för samordning av LHU, alternativt att det kan ske inom försteläraryupdrag.

Kartlägg nuläge

- Hur uppfattar lärare, skolledning och annan skolpersonal sina kunskaper om hållbar utveckling? Vilka kompetenser har vi och vilka saknas eller behöver kompletteras?
- Hur inkluderas hållbar utveckling i respektive ämnen/kurser?
- I vilken omfattning arbetar vi ämnesövergripande?
- Vilka skolgemensamma dagar, återkommande projekt och aktiviteter genomför vi?
- Hur arbetar vi med elevers delaktighet och inflytande?
- Vilka samarbeten med externa aktörer har vi? (t.ex. andra skolor, universitet, organisationer, företag, kommunens verksamheter)
- I vilken omfattning arbetar skolan med utomhuspedagogik och platsbaserat lärande?
- Hur kopplar skolans styrdokument och handlingsplaner till hållbar utveckling?
- Hur mäter vi vårt arbete med kvalitet och skolutveckling?
- Hur ser maten, menyn och skolmatsalen ut ur ett hållbarhetsperspektiv?
- Hur ser skolans fysiska miljö ut ur ett hållbarhetsperspektiv? Hur involveras elever, elevråd m.fl. i planering och beslut som rör den fysiska skolmiljön?
- Hur informeras och involveras ny personal i hållbarhetsarbetet?
- Hur kommunicerar vi vårt arbete internt och externt?

Formulera syfte och mätbara mål

- Enas om ett syfte för satsningen. Varför gör vi en genomgripande LHU-satsning? T.ex. "Vi vill utbilda elever som kan ta en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling". "Vi vill stärka våra elevers och vår personals kunskaper kring hållbar utveckling".
- Formulera ett eller flera mätbara mål som kan mätas i början och slutet av satsningen. Vad vill vi uppnå? Är det att få en utmärkelse, t.ex. Skola för hållbar utveckling (Skolverket) eller Grön flagg (Håll Sverige Rent)? Är det att öka elevinflytandet, omfattningen av ämnesövergripande arbete eller samverka med externa aktörer?
- Vilka mål för hållbar utveckling finns i kommunen och regionen? Finns det resurser inom kommun/region att ta del av?
- Kan satsningen knyta an till lokala/nationella/globala utvecklingsmål för hållbar utveckling?
- Kan arbetet kopplas till andra pågående utvecklingsprocesser på skolan? (t.ex. digitalisering eller ombyggnation)
- Vilka är de viktigaste kriterierna för satsningen? Hur kopplar vi till det systematiska kvalitetsarbetet? Hur ser vi till att inkludera hela skolan i processen?
- Hur ska vi mäta? **Tips!** Använd skolans redan pågående mätningar och lägg till indikatorer efter behov – se t.ex. Skolinspektionens enkät, ungdomsenkäter, huvudmannens kvalitetsgranskning och andra huvudmäns självskattningsverktyg eller liknande.
- Finns det delar i arbetet som eleverna själva kan driva? (t.ex. miljöinventering av skolan)

Skapa strukturer och fördela roller

- Vilka strukturer ska vi ha för gemensam planeringstid, kompetensutveckling och kollegialt lärande? (t.ex. studiecirklar, arbetsplatsträffar och fortbildningsdagar)
- Vilka rutiner ska vi använda för kontinuerlig utvärdering och uppföljning?
- Vilka verktyg ska vi använda för dokumentation och delning?
- Vilka kanaler ska vi använda för att kommunicera vårt arbete internt och externt?
- Vilka metoder ska vi använda för att arbeta med elevinflytande?
- Vem ska ansvara för vad i arbetet?

Fortlöpande arbete: Planering, genomförande, utvärdering, delning

- Kompetensutveckling.
- Planering, genomförande och dokumentation av planerade arbetsområden och aktiviteter.
- Uppföljning och utvärdering i ämnes- och programlag samt med elever efter genomförda projekt och kurser. **Tips!** Använd resultaten för att redan här lägga grundplaneringen för nästa läsårs arbete med återkommande projekt.
- Delning med varandra internt (t.ex. utställningar, kompetensdelningsdagar).
- Delning med andra externt (t.ex. sociala medier, öppet hus).
- Utvärdering och analys av det totala arbetet under läsåret.
- Planering av nästa läsår utifrån resultat av utvärdering och analys.

Lärande för hållbar utveckling (LHU)

Lärande för hållbar utveckling innebär att ta ett helhetsgrepp i undervisningen runt frågor som rör ekonomiska, ekologiska och sociala aspekter av hållbar utveckling. Kännetecknande för LHU är undervisning som karaktäriseras av demokratiska arbetssätt, kritiska förhållningssätt, ämnesövergripande samarbeten, en mångfald av pedagogiska metoder, samt delaktighet och inflytande från eleverna.

[> Läs mer om LHU.](#)

Guiden är baserad på processen i projektet Hållbara tillsammans – ett samarbete mellan Naturskyddsföreningen, Lunds kommun och gymnasieskolan Spyken, som ursprungligen bygger på erfarenheter från projektet Modellskolan på Malmö latin – ett samarbete mellan Naturskyddsföreningen, Malmö stad, Malmö högskola och gymnasieskolan Malmö latinskola.

[> Läs mer om Hållbara tillsammans.](#)

[> Läs mer om Modellskolan på Malmö latin.](#)